

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU

Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER

Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXVI.—LETO XXXVI.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), MAY 19, 1953

STEVILKA (NUMBER) 98

Novi grobovi

ANTON GORJUP

Po dvotedenski težki boleznici preminil v St. Alexis bolnišnici Anton Gorjup, star 75 let, stanujoč na 718 E. 159 St. V Ameriki se je nahajal 52 let. Bil je ustanovni član društva Glas clevelandskih delavcev, št. 9 SDZ. Delal je več let pri Fisher Body Co., zadnja leta pa je bil na penziji.

Tukaj zapuša dva sinova Franka in Rudolpha, pet vnukov in več sorodnikov. Žena Juliana je umrla leta 1937. Pogreb se vrši v sredo jutraj ob 9.45 uri iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 458 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete ob 10.30 uri ter nato na pokopališče Calvary.

FRANK PAKIZ

Včeraj jutraj je nagloma umrl Frank Pakiz, stanujoč na 16121 Trafalgar Ave. Doma je bil iz vasi Dobrava, odkoder je prišel v Ameriko pred 42 leti.

Tukaj zapuša soprogo Louise, rojena Udovec, sina Stanleyja in sestro Mrs. Mary Zupančič, v stari domovini pa sestro Johano Žerjav. Pogreb se vrši v petek jutraj ob 9. uri iz pogrebnega zavoda Mary A. Svetek, 478 E. 152 St., v cerkev sv. Jeronima ob 9.30 uri in nato na pokopališče Calvary.

Standard na Poljskem

Zastopnik agencije Associated Press je dobil od poljske vlade, ki je, kakor znano, komunistična, dovoljenje, da sme na Poljsko. Njegov gospodarski vtis je —draginja.

Strokovni delavec zasluži tudi do \$400 na mesec. Ali gre za kosmato ali čisto mezdo, to je vprašanje. Kajti na splošno so davki v komunističnih državah zelo visoki in znašajo četrtino plače.

Poljska ima še vedno stanovanjsko zaščito. Tako pride družinski stanovanje v Varšavi, seveda, če ga dobi, v dolarski valutni na \$10 na mesec. Cene raznim predmetom pa so zelo visoke, da ne rečemo bajneslovne.

Par moških čevljev stane v dolarski valutni \$231.25; ženski jumper \$125; moška srajca \$50; nanašena denarnica \$200; vatel volnenega blaga \$125; funt govedine \$3 do \$5; funt kave \$50; eno jajce 35 centov; funt para-diznika pa celih \$17.50.

Steklenica piva stane 60 centov, steklenica domačega vina —vodka \$15. Madžarsko žgano žganje, ki je boljše, pa stane \$48 za steklenico. Ker je Poljska pod absolutnim vplivom Moskve, je izrazna vrednost svojega zlota, ki je poljska valuta, z vrednostjo ruskega rublja.

Krožek št. 2 P. S.

Jutri, v sredo zvečer ob 7.30 uri se vrši redna seja krožka št. 2 Progresivnih Slovencev v navadnih prostorih Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Vabi se članice, da se udeležijo v obilnem številu. Podano bo poročilo o letni konferenci in ukrepalo o drugih zadevah.

NA RAČUN ŠOLSTVA NAJ SE BOGATI ZASEBNI KAPITAL!

WASHINGTON, 18. maja—Ameriški kongres je sprejel zakon, po katerem se izročijo državam California, Louisiana in Teksas bogata petrolejska ležišča, ki ležijo ob obalah teh držav v njihovo lastno izkoriščanje. Po tendencah teh držav bodo ti naravni zakladi dani v izkoriščanje privatnemu kapitalu. S podpisom, ki ga je dal na ta zakon predsednik Eisenhower, je postal ta zakon veljaven.

Gre za naravne zaklade, ki so ocenjeni po strokovnjakih z vrednostjo sto milijard dolarjev. Demokrati so bili mnenja, da naj taki naravni zakladi pridejo v korist splošnosti, predvsem pa ameriškega šolstva.

Amerika ima trenutno 32,000,000 šoloobvezne mladine. Ta šolska mladina se letno množi za en milijon in se predvideva, da bo ta porast trajal še najmanj kakih pet let.

V osnovnih šolah je kakih 600,000 ljudskošolskih učiteljev in učiteljic, od katerih pa ima komaj polovica predpisano izobrazbo, namreč štiri leta študija na visoki šoli.

Najmanj 213,000 razredov primanjkuje in jih je treba graditi. Proračun je predviden z \$6,000,000,000. Toda posamezne države in posamezne občine ne zmorejo teh zneskov. Največ kar bi spravile skupaj bi bilo \$4,000,000,000. Nastal bo torej deficit najmanj dveh milijard dolarjev.

Dohodki iz omenjenih petrolejskih ležišč so bili po demokratski zamisli namenjeni šolstvu v obče, torej tudi učiteljskemu stanu kot takemu. Povprečna plača učitelja v Ameriki je kakih 60 dolarjev na teden, se razume brez odbitka davkov.

Demokratje so sprejem tega zakona kvitirali na ta način, da gre za interese privatnega kapitala na račun splošne ameriške ljudskošolske vzgoje, ki nujno potrebuje spopolnitve in šolskih poslopih, v katerih naj se vzgaja tudi zdrava mladina.

Zadušnica

Danes jutraj ob 7.45 uri se je brala zadušnica v cerkvi sv. Vida v spomin obletnice pokojne Mary Paulich.

BLIŽAJO SE DNEVI KRONANJA

Kanadske radio in televizijske postaje nočejo zaostati za ameriškim in so preskrbele vse potrebno, da bo kanadsko ljudstvo lahko gledalo prireditve v Londonu še istega dne, 2. junija že ob štirih popoldne. Prenos se bo v Kanadi nadaljeval ob pol šestih in ob pol devetih zvečer.

Samostojna Irska, ki je v svoji zgodovini trpela toliko preganjanja od strani Angležev, je dobila povabilo, da se udeleži svečanosti kronanja. Gre za južno Irsko, ki je popolnoma samostojna država; severni del Irske se ni hotel odcepiti od Velike Britanije. Južna Irska je sedaj odklonila celo povabilo, da se po svojih predstavnikih udeleži slovesnosti kronanja v Londonu. Tak grenak je spomin na angleško gospodstvo na Irskem!

Londončani se trenirajo na paradah in se vadijo na skušnjah. Zadnje nedeljo so uprizorili sprevod, ki je bil popolni posnetek sprevoda, kot se bo v resnici vršil dne 2. junija. Poskusu je prisostvovalo na sto tisoče Londončanov in je trajal polne tri ure.

Glavne svečanosti bodo v canterburški opatiji. Tudi te sveča-

GOVORI O VREMENU, ČE NIMA KAJ DRUGEGA ...

Tako pravi slovenski pesnik Prešeren.

Zadnje nedeljo so vremenske napovedi javile, da bo prišel nad državo Ohio in tudi nad Cleveland tornado. Napoved je iznesla prva washingtonska postaja, za njo jo je ponovila ena od clevelandskih. Posledice so bile razumljive—zaskrbljenost in telefonsko spraševanje na vse strani. Tornado nad Ohio in nad Clevelandom ni bilo. Vremenski preroki torej niso vedeli kaj drugega povedati ... pa so se tudi v tem zmotili.

Pri tem pa je važno, da vremenske postaje skrbijo proračune precej do kože.

V zadnjem proračunskem letu so znašali stroški za urad, ki daje vremenske napovedi, celih \$26,970,000. Ameriški celotni proračun dobrih sto let nazaj in to v letu 1834 pa je znašal le \$24,601,982. ...

Žito ne gre v klasje!

WASHINGTON, 18. maja—Republikanci so v posameznih državah smatrali, da je prišel čas, ko naj se uniči delavstvu prijazna zakonodaja. Predvsem so napovedali borbo tako imenovani union shop in pa "closed shop." Republikanci se nadalje bojujejo za to, da bi uničili pravico delavstva do skupnega pogajanja po izvoljenih zastopnikih.

Do sedaj je v Ameriki osem zveznih držav zavrglo te republikanske poskuse. Na delu so bile z vso živahnostjo delavske uni-je, ki so znale dopovedati liberalnim poslancem v državni zakonodaji, da se ura časa ne da obrniti nazaj. Države, ki so zavrgle reakcionarne republikanske poskuse so: Idaho, Indiana, Utah, Wyoming, Colorado, Kansas, Minnesota in Missouri.

OATIS ZOPET DOMA

NEW YORK, 18. maja—Ameriški dopisnik agencije Associated Press William Oatis se je vrnil v Zedinjene države. S svojo ženo se je sestal po treh letih odsotnosti. Pred odhodom v Prago sta bila poročena le tri mesece. Na vprašanja, ki so jih postavili razni žurnalisti, je Oatis odgovarjal kratko, da ne reče-mo, zmeden. Videlo se je, da pač prihaja iz komunistične ječe.

Paketi s hrano

Mr. Marian Mihaljevich, ki vodi Mihaljevich Bros. agencijo na 6424 St. Clair Ave., sporoča, da ima sedaj nov seznam in cenik standardnih paketov s hrano, ki so prosti carine v stari domovini. Sestavi vam pa tudi pakete s predmeti, ki si jih sami izvolite izbrati. Lahko pišete za nove cenike in podrobnosti v zvezi s pošiljanjem raznih potrebnosti in predmetov poleg hrane.

Izredna seja

Članicam krožka št. 3 Progresivnih Slovencev se sporoča, da se v sredo zvečer ob 7.30 uri vrši izredna seja v Ameriško jugoslovanskem centru na Recher Ave. in sicer radi prireditve ob priliki otvoritve novega balin-carskega prostora na Domovnem dvorišču, kateri je določen za ženske. Prosi se članice, da se udeležijo v polnem številu.

Borba za Evropo in za arabski svet; kaj zahtevajo Arabci od Amerike

GENERAL RIDGWAY PRIČA PRED KONGRESOM

WASHINGTON, 18. maja—General Ridgway, ki se je na poziv kongresa vrnil iz Evrope v Ameriko, je danes nastopil kot priča pred zunanjim odborom spodnje zbornice. Po tem zaslišanju bo Ridgway pričal tudi pred senatnim odborom za zunanje zadeve. Glavna točka njegovega zasliševanja je bila—splošni položaj v zapadni Evropi in višina ameriške pomoči Evropi.

Republikanska večina hoče znižati postavko \$5,800,000,000, ki je določena kot ameriška pomoč tujini. General Ridgway je proti okrnitvi tega zneska; nasprotno je celo za povišanje ameriške pomoči tujini, ker v resnici zapadna Evropa napreduje, kar vzbuja zaupanje; toda zapadna Evropa rabi še mnogo mnogo, da bo njena obramba dovršena. Dalje, ker ni nobenih znakov, da bi se zmanjšala nevarnost sovjetskega vdora, kakor tudi ni nobenih dokazov, da bi Sovjetska zveza zmanjšala svoje oboroževanje.

Trenotno je pod okriljem N.A.T.O. 25 aktivnih divizij, 25 pa jih je v rezervi, stroški N.A.T.O. pa znašajo na leto \$4,820,000,000.

V kongresnih krogih so nekateri iznesli mnenje, da je zaloga atomskega orožja v Ameriki sedemkrat večja, kakor bi bila potrebna za slučaj vojnega spopada. Že dosedanja zaloga bi bila zadostna, da Amerika lahko vodi vojno z upom zmage.

Kaj zahteva arabski svet

Ameriškega državnemu tajniku John Foster Dullesu, ki se nahaja na Srednjem vzhodu po arabskih državah, so bile predložene resolucije arabskega sveta, ki zahteva:

Amerika naj pripozna, da ne more biti miru med državo Izrael in med Arabci.

Amerika naj vpliva na Izrael, da zadrži nadaljno naseljevanje Judov v Palestino, ker je to naseljevanje bodisi prisiljeno, bodisi umetno.

Arabski svet smatra vprašanje Egipta, v bistvu vprašanje Suez za strogo arabsko vprašanje.

Zapadna Nemčija na trdnih nogah

BONN, Nemčija, 18. maja—Vladi Zapadne Nemčije in Velike Britanije sta se sporazumeli o plačilu predvojnih dolgov, ki jih mora plačati Zapadna Nemčija Londonu.

Zapadna Nemčija dolguje Angliji \$3,270,000,000. Ta dolg bo odplačala do leta 1958 v letnih obrokih \$120,000,000, po letu 1958 pa \$175,000,000 na leto. Zmogla bo plačevati ta dolg v taki višini in to razmeroma v kratkih obrokih, ker se je zapadno nemško gospodarstvo v ameriško pomočjo zopet opomoglo. (Zapadna Nemčija je prejela od Amerike do sedaj v obliki pomoči \$4,000,000,000.)

Uvoz blaga iz Amerike v Nemčijo se je povečal v primeri z letom 1936 kar za dvanajstkrat in znaša letno \$700,000,000. Zapadno Nemčijo teži težko gospodarsko vprašanje njenega izvoza, ki je bil namenjen na vzhod in ki je bil proračunan na letnih \$500,000,000. Zapadna Nemčija računa s tem, da se bo spremenila ameriška trgovinska in carinska politika in da bo svoj izvoz mesto na Vzhod, odslej na prejšnjem dirigirala v Ameriko. Sčasoma bi se na ta način nemški izvoz in uvoz v Ameriko izravnal in bi bila trgovinska bilanca med obema državama uravnovešena.

Vladna Zapadne Nemčije teži še ena postavka, namreč vojna odškodnina Judom, ki so bili med zadnjo vojno po Hitlerju preganjani, razčlanjeni ali celo pobiti. Zapadna Nemčija je sprejela nase plačilo enkratne odškodnine v znesku \$822,000,000. Ta znesek bo Zapadna Nemčija izplačala delno državi Izrael v Palestini, delno pa judovskim privatnim organizacijam.

Vsekakor je značilno, da bo Zapadna Nemčija, v kateri so divjali siloviti boji in je bila kot industrijski del Nemčije, zlasti ozemlje Porurje izpostavljena najbolj zavezniškemu bombardiranju, lahko plačala velike mednarodne obveznosti.

Tudi je značilno, da je nemška marka na celinski Evropi stabilna valuta in da Zapadna Nemčija po tej vojni ni doživela tako strašne inflacije, kakor jo je imela po prvi svetovni vojni. Štiri milijarde ameriških dolarjev je tudi nekaj zalego.

Kanada za zavarovanje

OTTAWA, 18. maja—Kanadska federalna vlada je javila, da bo razširila socialno zavarovanje, predvsem zavarovanje zoper bolezni za nadaljnja leta, za enkrat za pet let. Zavarovanje bo šlo v korist materam in otrokom, delanežmožnim in za stroške zdravniških pregledov, kjer se rabijo X žarki. To zvišanje in razširjenost zavarovalnine zoper bolezni bo stalo Kanado nadaljnjih \$42,000,000. Skupno bo Kanada žrtvovala v zdravstvene namene v omenjeni periodi \$212,000,000.

(V Kanadi ne gre za kake socialiste, marveč za tipične meščanske politične stranke. Ameriška vlada bi k temu sklepu kanadske vlade dala najbrže pripombo, da gre v Kanadi za "socializirano medicino.")

S povišanim zdravstvenim proračunom bo kanadska vlada povečala tudi število raznih zdravstvenih ustanov kot so n. pr. bolnice.

McCarthy obtožen

WASHINGTON, 18. maja—Med urednikom Jamesom Wechslerjem, ki izdaja "New York Post" in med senatorjem McCarthyem gre silovita osebna borba naprej.

Wechsler obtožuje McCarthyja, da kliče pred senatni odbor na tajno zasliševanje urednike, ki si upajo kritizirati njegovo politično delovanje. Obstojna nevarnost, da bodo gotovi politični uredniki skrivili hrbtenico pred senatorjevimi grožnjami. Senator McCarthy izrablja svoj senatni odbor, da v njem obračunava s tistimi, ki se z njegovo politiko ne strinjajo.

Na potu v Jugoslavijo

Zadnji teden sta z letalom od-potovale: Miss Eleonora Suhadolnik in Mrs. Roselma Stolte.

Na parniku Queen Mary sta se podali na obisk Jugoslavije: Mrs. Josephine Odar in Mrs. Anna Stariha, na parniku Mauritania pa Mrs. Frances Udovič.

Danes se odpeljejo iz New Yorka na parniku Georgic sledeči potniki: Mrs. Antonia Kozar, Mrs. Stefaniya Paliska, Mrs. Theresa Jerič, Mrs. Elizabeta Papež, Mrs. Mary Zupančič, Mrs. Mary Štrukel, Mrs. Pauline Hribar, Mrs. Louise Zidanich, Mrs. Mary Tonejc, Mrs. Mary Peternel, Mrs. Jennie Pugelj, Mrs. Frances Jakulin, Mrs. Frank O. Keber, Mr. Jože Pol-dan, Mr. Frank Lužar in Mrs. Mary Lužar.

Na parniku Saturnia, ki isto odpluje iz New Yorka proti Genovi danes, pa se nahajajo sledeči: Mr. John Gorjanc, Mr. in Mrs. Anton in Mary Bostian, Mr. Joseph Kremžar, Miss Josephine Patrick (Petrič), Mr. Frank Kondrich, Mrs. Margarete Kondrich in sin Frank, Mr. John Smerdelj in Mrs. Mary Smerdel.

Potnike je spremljal do New Yorka in na parnike Mr. Kollander, ki je vse potrebno uredil za te potnike. Srečno potovanje in zdrav povratek!

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
231 ST. CLAIR AVENUE
CLEVELAND 3, OHIO
Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$12.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 7.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

NOVI CILJI MOSKVE

(1)

Pri pogrebu pokojnega sovjetskega diktatorja Josipa Stalina je govoril njegov naslednik Malenkov in je potrdil, kar je bilo, kakor so kazale pač prilike, tudi izrečeno že preje iz ust raznih sovjetskih voditeljev, namreč, da se dajo sporna vprašanja med državami rešiti mirnim potom in ni treba seči zmeraj po orožju. Malenkov je posebej naglasil, da ni nobenih vprašanj, ki ločijo Ameriko in Sovjetsko zvezo, ki bi se ne dala rešiti sporazumnim potom. Svet je pograbil za to trditev Malenkova in se kakor odahnil. Vojne ne bo! Vojna na Koreji bo končana! Klanje v južno vzhodni Aziji bo prenehalo!

Vsaka izjava političnega voditelja, zlasti če gre za predstavnika velike države, je važna. Razume se, da pri tem ne mislimo na kakega klepetavega diktatorja tipa Mussolini ali Hitler, Franca ali Perona. Mislimo na izjave dozorelih treznih politikov, o katerih vemo, da kar izrečejo, je tehtno premišljeno, ima pa pred seboj določen, velik cilj. Zdi se, da po trenutnih ugibanjih in po naravnost prevelikem optimizmu, ki je nastopil po izjavi Malenkova na splošno v svetu, lahko ugotovimo neko stremenje, pa tudi ozadje Malenkove izjave, vsaj kakor so se razvijali zadnji dogodki, postane jasnejše.

Malenkov je novi voditelj sovjetskega, s tem pa tudi, vsaj po tradiciji, svetovnega komunizma. Kot tak Malenkov ne more imeti pred seboj drugega načrta in drugega cilja, kakor tega, ki služi izključno komunizmu. Malenkov ni mogel imeti pred očmi kakih splošnih interesov, niti splošnega miru, niti želje, da se odpravi svetovna napačnost in se ljudstva vrnejo na normalno delo. Sicer bi Malenkov ne bil komunist, kaj šele vodja komunizma! Kaj je torej hotel Malenkov s svojo pomembno izjavo, da naj se sporna vprašanja, ki visijo danes v svinčenem svetovnem ozračju, rešijo mirnim sporazumnim potom!

Da bi Sovjetska zveza še sedaj hotela nov svetovni pokolj, v to lahko brez nadaljnega dvomimo. Tudi Rusi vedo dobro, da je za vsako vojno, če naj je zmagovita za tistega, ki jo hoče začeti, potrebno troje: Prvič denar, drugič denar, tretjič denar! Sovjetska zveza pozna gospodarsko kapaciteto svojega in nasprotnega tabora, predvsem pa Amerike. Sovjetska zveza si je v svesti, da njeni po vojni pridobljeni novi politični zavezniki—države njenega satelitskega bloka vzhodne Evrope niso še tako notranje komunistično konsolidirane, da bi lahko tvegale vojne, bile dober zaveznik Moskve in ne bi bila na drugi strani podana nevarnost, da se ravno v vojni zruši na novo vpeljani komunistični režim!

Sovjetska zveza pozna gospodarsko kapaciteto Amerike in v slučaju vojne veliko složnost britanskih dominjonov, ki kot baze, kot trgovska in vojna mornarica, pa tudi s svojimi velikimi gospodarskimi viri postanejo v vojni faktor, ki je enakovreden ameriškemu vojnemu potencialu. Če Sovjetska zveza računa samo na anglosaksonski svet, ve iz zgodovine, da bo ta svet nastopil in vsled nacionalnega, i vsled političnega svojega ideala strnjeno zoper njo! In koliko priveskov ima in bo imel v slučaju vojne ta blok!

Sovjetska zveza gospodarsko ni na taki višini, da bi v slučaju svetovnega spopada bila sama v vseh vojnih potrebah neodvisna od zunanje pomoči, kaj šele, da bi zadostno zalagala svoje številne satelitske države! Njeni gospodarski načrti nam potrjujejo to trditev povsem prepričevalno. Ti načrti so dalekosežni in gledajo na daljšo dobo, ko se bodo tudi uresničili. Za enkrat so si Sovjeti postavili leto 1960, kot dobo—letnico ko bodo, kar se tiče najpotrebnejšega vojnega materiala—jekla, sami sebi zadostni. Že po uradnih objavah sovjetske vlade izhaja, da Sovjetska zveza sicer napreduje v produkciji jekla, da je danes na drugem mestu in prva za Ameriko. Toda razdalja je še vedno prevelika! Samo v razmerju z Ameriko je produkcija jekla v Sovjetski zvezi kakor ena tretjina proti dvem! Pridružiti Ameriki jeklo Velike Britanije in zapadne Evrope pa pomeni zatemniti sovjetsko produkcijo popolnoma! In trgovska in vojna mornarica in atomska energija in atomska bomba in premog in civilno in vojaško letalstvo in končno vsa civilizacija z vsemi tehničnimi sredstvi, prevoznim in radijskim obrežjem? Vojna zoper tak svet bi bila za Sovjete v resnici tisto vprašanje: BITI ALI NE BITI!

L.C.

UREDNIKOVA POŠTA

TO IN ONO

John M. Šteblaj

Domovi naših ljudi

Kakor vsako leto, smo tudi letos imeli teden čiščenja. Kakor imamo Materinski in Očetov dan za otroke, ki se komaj takrat spomnijo svojih roditeljev, je odločen cel teden nemarnosti, da vsaj takrat malo pospravijo nepotrebno navlaško okrog hiš, ki kazi lice njih domovom in okolici.

Našim ljudem ni potreba posebnega tedna. Kjer so Slovenci, vlada čistoča zunaj in znotraj. Vedno skrbijo, da je vse pobarvano, da se ne dela škoda. Izbirajo barve je vedno taka, da harmonizira z drugim ter ne "zbođe" v oči, kakor na primer neke druge narodnosti, ki jih utegneš spoznati miljo daleč po izrednih barvah, ki jih rabijo.

Kje živijo Slovenci, ugotovijo takoj—tam, kjer vidiš lep vrt ne samo polnim cvetja, ampak tudi solate, korenja, paradižnikov, petrušilja in drugih dobrin. Posebno solata prednjači na njih vrtovih. Pisec je čudoma gledal velike solatne glave (zares) na Jagodnikovem vrtu na Mohawk Ave. In to je bilo v prvih dneh maja.

Za sadno drevje, cvetje in grmičevje ni škoda denarja in okrog hiš Slovence je vedno vse v najlepšem cvetju in redu. Tudi travi se posveča vso skrb, se jo gnoji in čisti plevela. Samo pogledaj E. 172. cesto med Waterloo Rd. in Grovewood Ave. Drugače prav nič posebnega, a trava in cvetje tako vse negovano, da vas iznenadi in vam ugaja.

Da, nam Slovencem ni treba tedna čiščenja. Nam je vsak dan dan čiščenja, da ga uporabimo za vzdržavo naših domov in stanju, in so nam v ponos ter kras okolice in mestu.

Zinka Milanova

Kakor vsako leto, je tudi letos gostovala v Clevelandu Metropolitan operna družba. Ki slovi po izbiri pevcev kot najboljša na svetu. Med pevci-umetniki je nastopila tudi hrvatska sopranistinja Zinka Milanova in to v glavnih vlogah dveh oper, "La Gioconda" in "La Forza del Destino." Zela je velike uspehe in kritiki so imeli najvišjo pohvalo o njenih nastopih.

V Clevelandu je mnogo njenih čestilcev in zdi se mi, da bi ji morali nuditi topel sprejem za časa njenega bivanja tu.

Prav bi bilo, da storimo skupno—Hrvatje in Slovenci—nekaj ob prihodnji priliki in ji pokažemo, da je upoštevamo in cenimo.

Call Me Madam

V kino-gledališčih kažejo komedijo "Call Me Madam." Glavni vlogi igra Ethel Merman. Je žgoča satira na ameriške diplomate. Gotovo jo bodo z veseljem sprejeli v Rusiji in se smejali norčijam in prismodarijam ameriške veleposlanke.

Ko gledaš to sliko, prideš do sklepa, da je še svoboda v Ameriki.

Čudna so pota pravice

Kakor je vsem znano, so nameravali priti izbrani pevci iz Slovenije na turo po Ameriki. Zakaj jim ni bilo odobreno, oziroma izdana viza, je več kot uganka. Če se jim ni dovolilo morda zato, ker so se borili na življenje in smrt proti Italijanom in Nemcem, torej na naši strani, potem je nekaj narobe v leželi McCarthyja.

Ljudem, ki so ogromno žrtvovali, da se je uničilo Hitlerja in Mussolinija, ni dovoljen vstop niti v kulturne svrhe, dočim pa se sončijo tisti, ki so delali roko v roki z našimi sovražniki.

Res, čudna so pota pravice!

ZANIMIVOSTI

Najhitrejši vlak na svetu bo imela v kratkem Italija. Dolgo pot čez Apeninski polotok bo prevozil v 8 urah. Povprečna hitrost tega električnega vlaka bo 160 km na uro.

Umeten dež je pred nedavnim padal nad Torino. Eksperimentatorji so spustili v zrak balone. Pri eksploziranju le-teh se je sprostil specialni prah, ki je povzročil obilen dež daleč naokoli.

Ženski oddelek v državni pomorski akademiji so pred nedavnim osnovali v Pakistanu. Pakistanska dekleta bodo zapustila akademijo kot oficirji.

Daily Mail javlja, da je Eva Spencer iz Brightona v Veliki Britaniji z 48 leti rodila—trojčke. Vse tri dekle so ostale žive. Dosele v medicinski kroniki še niso zabeležili podobnega primera.

124-letni Kitajec Fu Caj je pred nedavnim v veliko začudenje vsem zmagal na tekmi v sečnji lesa, čeprav se je tekme udeležilo tudi večje število mlajših ljudi. Zmagovalec vključ izredno visoki starosti še vedno normalno dela.

Najvišjo žično železnico gradijo v francoskih Alpah. Proga se začne v višini 2,300 metrov, od koder se povzpne skoraj navpično na 2800 m visoke grebene, pokrite z večnim ledom in snegom. Kabina nove žične železnice bo težka okoli tisoč kg. Hkrati bo moglo vanjo 50 ljudi. Vlekel jo bo jeklen kabel s premerom 57 cm. Vožnja po 3,100 m dolgi progi bo trajala 25 minut.

V Veliki Britaniji tudi krave lahko pošiljajo po pošti, je pred nedavnim izjavil pomočnik britanskega poštnega ministra Gummors pred Spodnjo zbornico, na vprašanje, kaj vse pride v poštev za poštni promet. Sleherni državljani, ki se iz kakršnegakoli vzroka ne more vrniti domov, a se še spominja svojega naslova, gre lahko v najbližji poštni urad in zahteva, da ga pošta dostavi—domov. Britanska pošta odpravlja tudi roje čebel, pijavke, bube sviloprejk pa tudi krave in pse, če imajo le-ti verigo okoli vratu in niso preveč napadali!

Ceremonial ob kronanju kraljice Elizabete II. bo stal nič več in nič manj kot 200 milijard dinarjev. Za kronanje je naročeno 80 tisoč angleških zastav. Takoj po Churchillovi izjavi, da bodo kronanje prenašali tudi televizijski aparati, je bilo naročeno tudi 100 tisoč novih sprejemnikov.

To so, kakor pravimo—astro-nomične številke, o katerih se lahko reče, da ne pojmimo, kaj pomenijo. Zakaj milijon je grozna številka, a kaj je to proti en tisoč milijonom, katerim pravimo ena milijarda.

Zdaj se ne boste čudili, če vam povem, da smo pridelali samo v naših državah v letu 1951 nad en milijon ton tobakovih listov. In njive, na katerih je rasel tobak, znašajo skupno pol-drugi milijon akrov zemlje.

Okroglo vzeto, so veljale cigarete po en cent vsaka ali za zavojček dvajsetih cigaret dvajset centov. Je tako, po enih državah so ceneje, po drugih pa zopet dražje. Cene gredo od 18 centov do 23 centov, kakor so že davki na nje.

Največ dobi država, to je po osem centov je federalnega davka na vsak zavojček cigaret. Potem imajo davek posamezne države in sicer od enega centa do šest. Pa to ni še vse. Vsi važni centri naših velikih držav imajo še posebej krajevni davek, ki mu pravijo prodajna taksa, kar je dodatnih dva do tri centa. Velike kompanije, ki izdelujejo cigarete, dobe povprečno po sedem centov za vsak zavojček. To sicer ni dosti, vendar so lansko leto "naredile" tri največje kompanije nad 87 milijonov dolarjev čistega dobička. In ne pozabimo tudi dejstva, da kompanije plačajo od leta do leta nad desetdeset milijonov dolarjev za oglašje.

Kaj pa to velja na leto? Nad štiri milijone in tri desetine dolarjev. Toliko torej plačajo kar divci na leto. Da boste lažje pojмили, bomo povedali še to. Če porazdelimo kadenje na vse ljudi nad 15 letom starosti, tedaj dobimo take številke: vsaka oseba moškega ali ženskega spola nad 15 let stara pokadi po

Kaditi ima pravzaprav dva pomena v našem jeziku. Kaditi komu pomenja, da nekoga častimo, spoštujemo ali pa da ga vlečemo. V drugem pomenu besede razumemo navadno kadenje pipe, cigare ali cigarete. O tem drugem kadenju hočem pisati danes, ker je iz različnih vzrokov važno in potrebno za slednjega človeka, ki je vdan ti razvadi. Pa tudi če nisi kadivec, ti ne bo škodilo, da veš vsaj osnovne pojme o tobaku in kadenju. Različne so sicer porabe tobaka za človeka, vendar se mislim pečati samo s kadenjem cigaret in sicer iz sledečih vzrokov:

Prvič potrošimo mi v naših državah letno za več bilijonov dolarjev samo za cigarete. Drugič razvada kadenja se vsako leto bolj širi. Danes kad vsaka druga oseba med odraslimi ljudmi. Če vzamemo še mladino zraven, je razmerje precej večje. Tretjič prihajajo zadnje čase resne obtožbe tobaka kot začetnika različnih bolezni, pred vsem pa raka na pljučih.

So gotove človeške navade, ki postanejo "moderne," ali časi in razmeram primerne, pa se že zastran tega vdomačijo. Drugič so zopet take, da dosežejo svoj višek, potem pa padajo, dokler ne izginejo popolnoma. Da s cigaretami ni tako, nam kaže najbolj statistika, katero navajamo tukaj samo za zadnjih dvajset let. Torej: V letu 1932 se je pokadilo v naših državah 104 milijarde cigaret. Štiri leta kasneje, to je 1936 jih je bilo potrošenih že 153 milijard. Leta 1940 smo narastli na 180 milijard. Druga svetovna vojna je dala veliko pobudo za cigarete, zakaj leta 1944 smo dosegli visoko številko 244 milijard. V letu 1948 smo zopet precej skočili in dosegli 353 milijard. In za zadnje leto 1952 je doseglo kadenje cigaret 395 milijard.

Če vzamemo narodom je obratnan tobak in cenjena je tudi pi-jača. Vendar vsako po svoje. O tobaku ima naš narod take pojme, da ni dober za mladino. Razširjena je tudi vera, da kadenje povzroča jetiko, kar sicer ni mogoče dognati, bo pa le nekaj resnice na tem. Lačen človek si olajša trpljenje s kadenjem. To pa ni dobro za telo, ki bi moralo dobiti hrane mesto tobaka. Naš narod ni toliko zoper tobak v pipi ali v cigarah, kakor proti cigaretam. Enako je bilo v naši novi domovini—Ameriki, ko smo mi došli sem. Vse je kadilo pipo, samo mi inozemci smo se držali cigaret, kakor smo bili vajeni v stari domovini. Bile so tedaj primeroma poceni in dosti dobre—to se pravi, bilo je v resnici nekaj dobrega in dišečega tobaka v njih. Kdor bi danes iskal v ameriških cigaretah dober tobak iz Balkana, bi se precej zmotil. Zakaj vse cigarete imajo poleg tobaka mnogo drugih dodatkov. Rabijo za dišave in navado rum, vanilijo, šnops, grozdje, žebice, med, krekov, sladki mačjek in več drugega. Vse to pomaga, da se kadivec navadi na eno gotovo vrsto cigaret.

Ali je kadenje cigaret slabo za zdravje? Res je, da niso krive vsega cigaret, res pa je tudi, da nosijo velik del odgovornosti. Zakaj tobak ima nikotin, potem različne pline, kisline, fenol in mnogo drugega. To imajo jako v enaki meri vse cigarete, kolikor jih je, pa naj bodo dolge ali kratke, take ali take. Vse škodijo zlasti grlu in vratu sploh. Uplivajo tudi na delovanje srca.

Posebno pa moramo poudariti eno. In to je, da se je v zadnjih dvajsetih letih rak na pljučih tako razširil, da postaja danes eden izmed glavnih ubijalcev vsega človeštva. Nevarna je ta bolezen pred vsem zato, ker je vsaka pomoč prekasnna, ko se človek zave, da niso pljuča v redu. In statistika gre nekako v sklad z kadenjem. Čim več cigaret, tem več te bolezni.

Zato bi priporočal eno. Bodite previdni. To pa morete biti sa-

Ob Tihem oceanu

Piše: FRANK KERŽE

KADENJE

deset cigaret na dan. Na leto veljajo te cigarete vsakega človeka nad 15 let starega po 90 dolarjev.

Kar se tiče tobaka v cigaretah, ni dosti razlike med eno in drugo vrsto. Kar čitate po reklamah, da so te ali eno cigarete lahke za vrat in grlo ali da ni "nobenega kašlja" v enem zavojčku cigaret, je navadna reklama.

Če vzamemo zdaj, koliko cigaret pride na moške in koliko na ženske, bi rekli tako: na moške okoli 60 oseb na vsakih sto, ženske pa le polovico od tega. Ampak navade kadenja rastejo med ženskami, bolj kakor med moškimi.

V kakšnem razmerju je s cigaretami kadenje cigar? Pred tridesetimi leti je prišlo na vsako cigaro po pet cigaret. Danes pa pride po 70 cigaret na cigaro. In to razmerje ni stalno, ampak vedno bolj raste. To se pravi: cigarete pridobivajo, cigare iz- gubljajo.

Kadenje je staro 400 let. Zanesli so ga po svetu Španci, katere so navadili kadenja. Indijanci. Nekaterke evropske države so se hudo borile proti kadenju. Bile so to pred vsem Anglija in Rusija. V ti nazadnje omenjeni državi so kaznovali kadivce s tem, da so jim odrezali nos.

Kaj pa kadenje med nami in našim narodom? Je tako razširjeno, kakor drugod po svetu. In kar je glavno, vedno bolj se razširja. Tobak in alkoholne pijače so dve stvari, iz katerih dobivajo države največ denarja. Obe sta visoko taksirane, a vse nič ne pomaga.

Med našim narodom je obratnan tobak in cenjena je tudi pi-jača. Vendar vsako po svoje. O tobaku ima naš narod take pojme, da ni dober za mladino. Razširjena je tudi vera, da kadenje povzroča jetiko, kar sicer ni mogoče dognati, bo pa le nekaj resnice na tem. Lačen človek si olajša trpljenje s kadenjem. To pa ni dobro za telo, ki bi moralo dobiti hrane mesto tobaka. Naš narod ni toliko zoper tobak v pipi ali v cigarah, kakor proti cigaretam. Enako je bilo v naši novi domovini—Ameriki, ko smo mi došli sem. Vse je kadilo pipo, samo mi inozemci smo se držali cigaret, kakor smo bili vajeni v stari domovini. Bile so tedaj primeroma poceni in dosti dobre—to se pravi, bilo je v resnici nekaj dobrega in dišečega tobaka v njih. Kdor bi danes iskal v ameriških cigaretah dober tobak iz Balkana, bi se precej zmotil. Zakaj vse cigarete imajo poleg tobaka mnogo drugih dodatkov. Rabijo za dišave in navado rum, vanilijo, šnops, grozdje, žebice, med, krekov, sladki mačjek in več drugega. Vse to pomaga, da se kadivec navadi na eno gotovo vrsto cigaret.

Ali je kadenje cigaret slabo za zdravje? Res je, da niso krive vsega cigaret, res pa je tudi, da nosijo velik del odgovornosti. Zakaj tobak ima nikotin, potem različne pline, kisline, fenol in mnogo drugega. To imajo jako v enaki meri vse cigarete, kolikor jih je, pa naj bodo dolge ali kratke, take ali take. Vse škodijo zlasti grlu in vratu sploh. Uplivajo tudi na delovanje srca.

Posebno pa moramo poudariti eno. In to je, da se je v zadnjih dvajsetih letih rak na pljučih tako razširil, da postaja danes eden izmed glavnih ubijalcev vsega človeštva. Nevarna je ta bolezen pred vsem zato, ker je vsaka pomoč prekasnna, ko se človek zave, da niso pljuča v redu. In statistika gre nekako v sklad z kadenjem. Čim več cigaret, tem več te bolezni.

Zato bi priporočal eno. Bodite previdni. To pa morete biti sa-

mo, če ne kadite ali če se odvadite. Pravijo eni, da to ni mogoče, pa je, če ima človek resno voljo.

Jaz sem v življenju vedno kadil, včasih malo manj, včasih malo več. Zato vem za gotovo, kako čuti človek, kadar kadil in kako, kadar ne kadil.

Kadarkoli sem nehaj kaditi, se mi je vselej izboljšalo zdravje in tudi na vagi sem dodal kakih deset funtov. Kako sem se odvadil? Vselej tako, da sem rekel samemu sebi: do tujak je šlo, delj pa ne pojde, ker nečem da bi moje strasti gospodarile meni. In rekel sem: od danes za naprej ne več. Kako dolgo? Dokler se mi bo zdelo. Nikdar nisem rekel, da bo to držalo za vselej. Če bodo prilike, da mi začne dišati tobak, bom pa spet začel.

In tako se je zgodilo. Ko so začele kaditi ženske, je bil moj sklep zastran kadenja še loži. Rekel sem samemu sebi: zdaj je pa že čas, da nehaš ti, ko vidiš, da se že okoli vsake ženske kadil. Kadenje žensk se mi je zdelo ena izmed najslabših razvad, kar jih more nalesti človek. Kolikokrat sem videl žensko z dojenčkom v naročju, iz ust se ji je pa kadilo, kot bi bila požrla kočevski vlak, ki je rabil najslabše vrste premog in zraven tega: najbolj smrdeč.

Če si pa že tak revež, da moraš kaditi, predpiši si vsaj gotove navade. Pred vsem: nikdar ne kadi na cesti. Kaj boš kazal drugim ljudem, da so tvoje navade večje, kakor si ti. Kadar hodiš ali se kod izprehajaš, razširjaj svoja pljuča s čistim zrakovom in ne z cigareto. Nadalje: ne kadi na tešče in ne pred jedjo.

Bodi pameten, če že kadíš cigareto. Kupi si dober tobak, najboljše je, če je importiran in zapечат v tisti državi, koder je rasel. Naredi si cigarete ali si kupi mal žlebiček, kamor deneš tobak in napraviš lepo cigareto. Na ta način boš vsaj obvarovan tistih pominj, ki jih najdeš v vsaki ameriški cigareti.

Če misliš, da se nikdar ne boš mogel odvaditi, tedaj ti svetujem, da zamenjaš pipo za cigareto. Je bolj zdrava, bolj moška in cenejša. Torej—pipo kade naša možaki, med katere moreš spadati tudi ti.

NOV POLOŽAJ NA KOREJI

TOKIO, 19. maja—Pogajanja, ki bi se morala glede premirja na Koreji obnoviti to sredo, so se naenkrat odložila na prihodnji ponedeljek.

Zavezniki so dali važno izjavo. Če ne pristanejo komunisti v kratkem na premirje, bodo zavezniki pustili na svobodo sami od sebe vseh 34,500 vojni ujetnikov—Severno Korejcev—ki jih imajo v svojih taboriščih.

V Londonu je Churchill gledel Koreje izjavil, da imajo Zedinjene države pooblastilo, da se pogajajo s komunisti v imenu vseh zaveznikov. Prosil je laboriste, naj se ne zaganjajo po nepotrebnem v Amerikance, ki itak nosijo devetnajst-dvajsetin stroškov in človeških žrtev vojne na Koreji.

POTOVANJE NA LUNO

BONN, Nemčija, 18. maja—Nemški znanstvenik dr. Meyer Cords je mnenja, da potovanje na luno ostane samo še vprašanje časa. Ni več resnih tehničnih zaprek. Šlo bo samo za vprašanje denarja. Če bo prišlo do vojne, bo potreben denar takoj pri roki, če pa ne, se bo zbral pač kasneje.

EISENHOWER GOVORI

WASHINGTON, 19. maja—Danes zvečer bo govoril predsednik Eisenhower po radiju Amerikancem. Eisenhower se bo bavil s vprašanjem znižanja federalnega proračuna in s stroški narodne obrambe. Glede stroškov za proizvajanje atomske energije, je na dnevnem redu na primer predlog, da se skrajšajo kar za 30 odstotkov.

“...Potem je zmagalo življenje”

PO PRIPOVEDOVANJU REDOVNICE T. Š.
NAPISALA BRANKA JURCA

(Nadaljevanje)

NA ČUKARICI

Prednica in vizitatorica sta sklenili, da me pošljeta na Čukarico. Znašla sem se med starimi, onemoglimi in duševno bolnimi sestrami. Naenkrat sem bila brez dela. Delo pa je pomenjalo meni, ki sem delala že od mladih nog, kar ribam voda in ptičam zrak. V brezdelju sem preživljala najstrašnejše dni svojega življenja.

Odleglo bi mi, ko bi bila mogla moliti. Toda ravno moliti nisem več mogla. Po vsem tem, kar sem preživela jaz in poštene ljudje, nisem mogla več verjeti v neskončno dobrega boga.

Za vsako ceno sem se hotela rešiti samostana, svoje dolgoletne ječe. Za vsako ceno sem se hotela rešiti Čukarice.

Zahtevala sem, da me takoj izpuste, ker bom sicer zbežala. Moje grožnje so se predstojnice ustrašile. Bala so se vedno za ugled reda.

Po nekaj dneh je prišla vizitatorica Godlarjeva, ki mi je dovolila, da se vrnem v Stankovićevo zdravilišče.

PRIČAKOVANJE

Pripravljala sem se, da pobegnem. V mestu sem imela znanca. Namesto da bi hodila k maši, kakor so hodile druge nune, sem hodila k tem znanecem. Tam sem izvedela, da bo vojne kmalu konec.

Mesto so zavezniška letala vedno bolj ogroženo bombardirala. Pri bombardiranjih je bilo mnogo mrtvih, še več pa ranjenih. Te ranjence so vozili tudi v zdravilišče.

Nemške sestre-usmiljenke, ki so živele v svoji hiši v Ulici kralja Milana, so pobegnile. Nemške kolone so se pod pritiskom partizanskih in zavezniških čet naglo umikale. V vojaških skladiščih so imeli Nemci nagradenih še mnogo živih: sladkor, mast, riž, moko, konzerve... S kamioni so vozili to hrano v Donavo. Voda je požrešeno požirala, kar so Beograščani vsa leta pogrešali.

V BLAG SPOMIN

tretje obletnice smrti ljubljenega soproga in dragega očeta ter brata

GEORGE KRAINČIČ

Svoje mile oči je zatisnil za vedno dne 19. maja 1950.

Globoko pod zemljo, tam v ozki hladni hiši zdaj trupa Tvoje leži, rešen si vseh skrbi.

V srcih nosimo ljubeče glas, spomin in pogled Tvoj, dokler nit življenja steče in vsi gremo za Teboj.

Na Tvoj grob bom položil rdečih vrtnic šopek lep, naj bo dokaz ljubezni naše, da nam spomin je na Te svet.

Zaljubljeni ostali:

JENNIE, soproga

hči in sin

v stari domovini pa brat

ANTON

Euclid, Ohio, dne 19. maja 1953.

Kje bo nova mednarodna cesta?

Po dogovoru med Jugoslavijo in Avstrijo bo letos pričel promet skozi obnovljeni predor pod Ljubljano. Mešana avstrijsko-jugoslovanska komisija bo nadzirala dela pri gradnji avtomobilskih cest, ki bo skozi predor vezala Ljubljano s Celovcem. Trasa od Sv. Ane do glavne avtomobilske ceste med Ljubljano in gorenjskim kotom še ni določena, obstaja pa več zamisli. Ta čas prevladuje mnenje, naj bi potekala nad desnim bregom Mošenika in Tržiške Bistrice in se tako ognila Tržiču. Tržiška javnost pa meni, da se cesta ne bi smela umakniti Tržiču. Razlogi so tile:

Nekaj časa bi Tržič za cesto res pomenil ozko grlo, vendar pa tržiški regulacijski načrt predvideva magistralsko skozi tisti del mesta, ki ga imenujejo "za vodo," in potem skozi park pri Bombažni predilnici ter dalje nad levim bregom Bistrice, tam, kjer že sedaj teče cesta proti Pristavi. Tam bi se lahko presekal ovinek in cesta bi nadalje kot v strelu ravno potekala po Križkem polju proti Naklu, kjer bi se združila s sedanjo avtomobilsko cesto. V tem primeru bi bila cesta bolj ravna in tudi cenejša, ker bi se izognila ovinku v Bistrici pri Podbrezjah, imela bi pa en sam nadvoz.

Tržič je seveda pripravljen, da kot vstopno mesto inozemcem nudi potrebno ugodje. V ta namen so to dogradili moderno gostišče pod Ljubljano in velike

garaže. V teku so zaključna dela pri novi bencinsko-servisni postaji. LOMO se z uspehom pogaja v tov. Jožetom Kovačem, da mu odstopi zemljišče, ki bo potrebno za razširitev avtoparka ob priznani dobri mestni mehanični delavnici. Da bi se s konkurenco v svobodni igri ekonomskih zakonitosti izboljšala kvaliteta gostinstva, je pred tedni gospodarski svet LOMO sklenil, da bo gostinstvo s svojimi 14 obrati razdeljeno v dve samostojni podjetji. Razmišlja se o preureditvi tržiškega "gradu" v moderen turistični hotel itd., itd.

Tržičani upajo, da cesta ne bo

NAPRODAJ

Soda Fountain in restavracija v središču slovenske in litvinske naselbine. Prometen prostor na vogalu. Najemnine je nizka in dobi se na željo tudi "lease" za 10 let. Prodaja lastnik sam. Cena \$4,500. Vpraša se na 1398 East 66th Street, vega Wade Park Ave.

SLOVENSKA PEKARIJA
V SLOVENSKE NASELBINE SE PRODAJO ZMERNI CENI RADI BOLEZNI LASTNIKA.
Za natančnejša pojasnila se zglasite na 6218 St. Clair Ave.

Hiša za eno družino se prodaja 6 sob; 3 spalnice; Colonial tipa. 3. nadstropje zgotovljeno. Ima dodatno sprejemnico, zajtrkovalno sobo, fornez na plin. Garaža in pol. Cena \$14,900. Urban Realty Co. KE 1-6675 YE 2-4286

Chicago, Ill.

DOMESTIC COUPLE

Good year around position for COOK and HOUSEMAN in Lake Geneva home. Excellent salary. References required. TV. Own quarters. Call any day but Sunday. HOLLYCOURT 5-2678

DOMESTIC HELP

Small Modern Home needs RESPONSIBLE NURSEMAID. Care of young children. Light housework. Own room. Other help. Good salary. GLADSTONE 3-6447

HARMONY MOTORS — 5804 S. Western Ave., REpublic 7-6480. Slovak speaking owners. All used cars. Latest models. Better deals guaranteed.

DELICATESSEN — Money maker. Grossing over \$200,000 a year. Ideal for family or partners. Reason, health. FULTON 5-3880

Good Chance to buy GROCERY - DELICATESSEN. Also building with nice 4 room apartment for couple. Good neighborhood trade. Selling due to other interests. Call Brookfield 9647 J for appointment

Real Chance to buy CANDY STORE carries notions, school supplies, etc. Established 5 years. Only selling due to other interests. Good steady trade. Living quarters in rear. Come out and see. Call TUXEDO 9-9505 for appointment

LAUNDERETTE and Dry Cleaning — Good suburban location. Highland Park 2-0850 and Highland Park 2-5429

For Sale by owner GROCERY and DELICATESSEN with or without house. Must sell because of illness. Well established good going business. Steady neighborhood trade. Near schools, churches and transportation. See it and appreciate a real value. EVERGLADE 4-0012

LAUNDRY — Selling reasonable, account of illness. Established 25 years; excellent location; fully equipped. Harper Hand Laundry 1452 E. 57th St. PLaza 2-3141

ELGIN — 2 miles E. on Irving Park Rd. COUNTRY ESTATE. 2 to 12 acres of beautiful woodland; small private lake and 350 gorgeous fruit trees. New 7 room quality built home and 2 car garage; 2 large picture windows; carpeted. Natural Crab Orchard fireplace; genuine Colonial tile bathroom and fixtures; also powder room; G.E. oil heat; G.E. electric stove and refrigerator; 12 acres. Bargain at \$39,500, complete with John Deer tractor mower, trailer and other equipment. 2 acres at \$32,500. Must sell. Phone owner. ELGIN 6-8374

LOVELY 5 ROOM RANCH HOME, 2 bedrooms, natural fireplace, automatic oil heat, grounds are landscaped. Come out and see to appreciate. Call Downers Grove 3321 J

BY OWNER

7 ROOM FRAME RESIDENCE

Good condition; Best offer

Wellington 5-0300

tekla nad mestom. Kompleksno proučevanje celotnega problema bo gotovo upoštevalo tudi njihove razloge.

Chicago, Ill.

WANTED TO RENT

RESPONSIBLE Couple, 19 months **RESPONSIBLE** Couple, 2 children, 5 and 11, need 2 bedroom unfurnished apartment. S. or S.W. Moderate rental. References. TRIangle 4-5109 after 6 p. m.

MUST HAVE 6 ROOM STOVE HEATED FLAT before sun returns from Korea. Northwest side North Ave.)

Call EVERGLADE 4-2795 between 3 and 5:30 p. m.

HELP US FIND A HOME — Japanese - American employed couple, 2 small daughters, have immediate need, 4 to 7 room flat. N. or N.W. Will decorate. Pay nominal rental. Call after 6:30 a. m. or evenings. WE 5-2913

RESPONSIBLE Couple, well behaved child, need 5-6 room unfurnished apartment. Good location Rogers Park or W. Rogers Park. Best personal and business references. To \$100. SHeldrake 3-6858

YOUNG Responsible Printer, wife, 3 little children, expectant parents, need 2-3 bedroom unfurnished apartment. Moderate rental. Any good location in Chicago. MUndelein 6-7467

REAL ESTATE FOR SALE

WESTERN SPRINGS — 3 bedroom house; near schools, stores and transportation. Reasonable. By owner. 4200 Grand Western Springs 7113

WESTERN SPRINGS — Quality 7 room; ranch type; Forest Hills section; possession July 1; under \$40,000. Western Springs 6869

OAK PARK — By owner; red brick Colonial; 3 bedrooms; 2½ baths; 29 foot living room; den; screened porch; gas heat; 2 car garage. EUclid 6-2872

ELMHURST — Sale by owner. Ranch type; 6½ rooms, 1½ tile baths; double garage; 100 foot frontage; oil heat; fruit, berries landscaped. Leaving town. Linden 4-4671

LA GRANGE PARK — 2 bedroom house; gas heat; carpeting; double garage; choice location. For sale by owner. \$19,000. 815 N. Stone, La Grange 5773

IDEAL HOME for large family. Lady Victory Parish. 5 bedrooms; new heating plant; 2 car garage; side drive. Convenient to everything. Owner. PALISADE 5-5092

ELMHURST — By owner. Triple level; 2 bedrooms; living room; separate dining room; utility room; gas heat; storm screens; 1½ car garage; patio. Near transportation. Priced for quick sale. \$16,000 or reasonable offer. Elmhurst 5933 M

INCOME PROPERTY — 9 room house, hot water, full basement, forced air, 5 and 3 room house in rear, 55 x 60 ft. cement block garage. Priced to sell by owner. SKYline 4-9095 or 4-2604

DES PLAINES — For sale by owner 5 room brick duplex; gas heat; wall to wall and staircase carpet; dry basement; tile kitchen; back porch and enclosed yard. Near schools and transportation. NEWcastle 1-3707

LOMBARD — 3 bedroom ranch home. Immediate possession. Own transfer out of state. Must sell this ultra modern 3 bedroom home. 20x15 living room plus full size dining room. Kitchen, utility room; automatic washing machine; modern gas range, refrigerator; lot 110x200. Plenty garage space; garage 22x24; 90 ft. blocktop driveway; patio for children to ride bikes, etc. Close to shopping center! schools, bus to door. Open for inspection. Lombard 2215 R

Don't gamble with fire the odds are against you!

For your VACATION welcome to

CHRISTIANA LODGE

Slovenian Resort
• The Hotel has 30 rooms with connecting show ers. Central dining room, with American Slovenian cooking. All sports, private beach, boating and fishing. Cater to overnight guests. 260 miles from Cleveland. Located on U. S. 112. Write for folder.

CHRISTIANA LODGE
Dominik and Agnes Krasovec, prop.
Rt. 1, Box 175, Edwardsburg, Michigan Phone 9126 F5

CHICAGO, ILL. FOR BEST RESULTS IN ADVERTISING CALL DEarborn 2-3179

BUSINESS EQUIPMENT

TAVERN fixtures for sale — Complete. Must be sold before June 1st. Will take best offer. See to appreciate. 6435 Roosevelt Rd.—Berwyn GUnderson 4-9832

FEMALE HELP WANTED

- WIRERS and
- SOLDERERS

Stalno delo—Dobre delovne razmere. Prednost imajo izkušene delavke. Zmerne podpore, plačane počitnice in prazniki. Zglasite se danes.

HEDCO MFG. CORP.
161 WEST HURON ST.

NATIONAL CREDIT CARD, INC.
Has Immediate Openings for **TYPISTS**
Beginners or Experienced Pleasant, congenial office offering interesting work. Liberal benefits to help make your position pleasant. Apply or call for appointment. 215 North Michigan Avenue State 2-3215

CLERK
With some experience in accounting preferred. Varied, interesting work particularly congenial for one who likes working with figures. Opportunity for advancement. Assured to capable and ambitious person. Apply **NATIONAL CREDIT CARD, Inc.** 215 North Michigan Avenue State 2-3215

• **ASSEMBLERS**
YOUNG WOMAN 18-45
• **Light Line Assembly**
• 7:30 a. m. to 4 p. m.
• 8 a. m. to 4:30 p. m.
• 9 a. m. to 3 p. m.

WE WILL TRAIN
APPLY TODAY
Crescent Industries

5900 W. TOUHY
ROdney 3-6464 Niles 7-8900

WE NEED AT ONCE
Typists
File Clerks
Stenographers
Will consider recent high school graduate Permanent Good advancement and insurance benefits You will like working here **ALLEN M. DORFMAN, Manager**
UNION CASUALTY & LIFE INSURANCE CO.
9 E. HURON
WHitehall 3-0024

Oglašajte v...
Enakopravnosti

ALI KASLJATE?

Pri nas imamo izborno zdravilo, da vam ustavi kašelj in prehlad. Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C. MANDEL DRUG CO. 15702 Waterloo Rd.—KE 1-0034

DELO DOBIJO MOŠKI

ASSEMBLERS

Posebna oprema; visoka plača od ure; dodatek za življenjske stroške; plačane počitnice; prazniki; prispevajoča skupinska zavarovalnina in penzija.

PAINTERS-SPRAYERS

Incentivna plača na produkciji takoj od začetka.

THE OLIVER CORP.
19300 Euclid Ave.
KE 1-0300

PUNCH PRESS

OPERATORJI

PUNCH PRESS

POMOČNIKI

SPOT WELDERS

2. šift; dobra plača od ure poleg dodatka za življenjske stroške. Incentivna plača in nekaj nadurnega dela.

GEOMETRIC STAMPING CO.

1111 E. 200 St.

MACHINE

OPERATORJI in

ASSEMBLERJI

Visoka plača od ure poleg dodatka za življenjske stroške. Prosimo, da se osebno zglasite v našem upošlevalnem uradu na Engle Rd., južno od Brookparka

FORD

MOTOR CO.

17601 Brookpark Rd.

ASSEMBLERS

PREJŠNJA IZKUŠNJA NI POTREBNA

Tudi izurjeni

METAL FINISHERS

GAS AND ARC

WELDERS

PAINT SPRAYERS

TORCH

SOLDERERS

TRIMMERS

Morate biti pripravljeni delati 1. ali 2. šift

SPREJEMAMO PROŠNJE

za zgornja dela od moških, ki se zanimajo za delo na produkciji pri sestavljanju station wagon in panel truck ogrodi. Visoka plača od ure

DELAVCEVE PODPORE

Penzijski načrt, zavarovalnina, hospitalizacija, plačane počitnice in prazniki Zglasite se v našem

EMPLOYMENT OFFICE

od 8. zj. do 5. pop. dnevo razen ob nedeljah

FISHER BODY

(EUCLID PLANT)
Division of General Motors Corporation

20001 EUCLID AVE.

EUCLID, OHIO

Umetno oplojevanje

V zadnjih letih je vse več držav, ki so začele uvajati umetno osemenje živine. Resda to ni nič novega, saj so menda že tisoč tristo let pred našim štetjem Arabci umetno oplajali kobile, vendar je bilo treba razbiti predsodke. K temu je največ pripomogla gmotna korist, ki jo ima gospodarstvo od umetnega osemenjanja. Prednjačijo pa zopet Amerikanci. V državi Vir-

giniji v ZDA je bilo samo v letu 1951 umetno oplojenih 35.000 krav. Koristi so večkratne. Najvažnejše je to, da lahko načrtno izboljšujemo proizvodnost in kakovost krav. Vsak kmetovalec prav dobro ve, kako težko je vzdrževati bika, še težje pa najti visoko kakovostnega plemenskega bika. Le-teh je zelo malo. To vrzel izpopolnjujejo na ta način, da v osemenjevalnih centrih pod nadzorstvom strokovnjakov čuvajo plemenjake z najboljšimi lastnostmi. Njih enkratno seme zadostuje za oploditev 200 do

300 krav, kar omogoča širše prenašanje dobrih lastnosti plemena. Obenem pa se na ta način izognemo tudi prenašanju različnih bolezni, ker je seme razkuženo.

Naj navedemo nekaj konkretnih primerov umetnega osemenjanja in njih rezultate. V državi Maryland (ZDA) je imel l. 1950 en sam plemenski bik 4157 potomcev. Od tega je 28 krav dalo v enem letu povprečno 6700 litrov mleka in po 255 kg maščob, odnosno 516 litrov mle-

ka in 13 kg maščob več kot njih matere. To je pripisati oploditvi s plemenjakom. Še večji rekord pa je dosegel nek bik v državi Ohio (ZDA), ki je imel v enem letu 10.000 potomcev. Podobne uspehe so dosegli tudi v državi Virginiji.

SAMOMOR GORILE

Makko, kakih 200 kg težka gorila v živalskem vrtu Bronx, je bil ljubljeneč newyorške publike. Ko so ga ločili od obolele samice, se je odpovedal vsaki

hrani. Obupano je čepel v kotu kletke in resignirano kazal obiskovalcem zoološkega vrta hrbet. Ko je čuvaj odprl vrata kletke, se je gorila bliskovito pognala proti jarku, napolnjenem z vodo in od tod strmoglavila v globino pred očmi prestrašene množice obiskovalcev. Šest čuvajev je potegnilo težko truplo iz vode in zdravniki živalskega vrta so poskušali z vsem, tudi z umetnim dihanjem rešiti dragoceno žival. Toda Makko ni več odprl oči.

6 TEDNOV JE ISKAL GOSPODARJA

Znano je, da pes najde dom in gospodarja na kilometre in kilometre daleč, ne da bi poznal poti. Njegov oster čut ga gotovo vodi po še tako zabrisani poti. Neki šolski sluga iz Admonda je prodal svojega ovčarja v Kresmunster, 50 km oddaljenosti zračne črte, po cesti pa 100 km od doma. Psa so odpeljali z avtomobilom. Šest tednov pozneje je šolskega slugo zbudilo glasno praskanje po vratih. Ko je odprl duri, je ležal na pra-

gu popolnoma izčrpan ovčar, ki ga je bil prodal. Pa kako je izgledal. Ko se je s poslednjimi močmi priplazil do svojega običajnega kotička v sobi, je za sabo pustil krvave sledove. Tri dni in tri noči zapored je ležal pes kakor mrtev v svojem kotičku. Teda pa si je počasi opomogel.

Učenjaki si že dolgo časa razbijajo glave ob čudovitih naporih, ki jih zmoro ta domači štirinožni prijatelj v svoji zvestobi in ljubezni do gospodarja. Ne pozna poti, odpove mu tudi vonj, pa vseeno najde pot do doma.

PRI BRODNICK BROTHERS

SAMO TA TEDEN

vam damo velik popust--izredno velik--za vašo staro ledenico, kuhinjsko peč, pralni stroj--pri nakupu novega Frigidaire izdelka 1953 modela!

POSLUŽITE SE TE IZREDNE PRILIKE, KI SE VAM NUDI.

ZADOVOLJNI BOSTE Z NAKUPOM IN CENO!

DARILA

ZA ŽENSKO:
KUHNJSKI NOŽI

ZA OTROKE:
BALONČKI IN ČEPICE

Skledice različnih velikosti, katere lahko denete v pečico.

Come in! See it now!
A Big, Beautiful,
Brand New 1953
FRIGIDAIRE

—with many improvements to give you new, greater conveniences!

Buy this new 8.6 cu. ft.
FRIGIDAIRE
on Low, Easy Terms
CASH PRICE **\$269.95**

Ima te posebnosti:

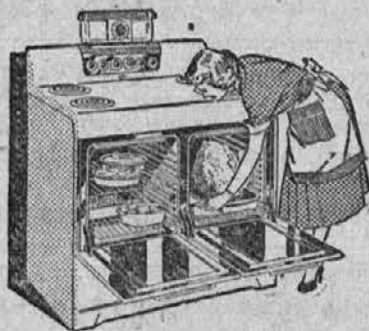
- Zmrzovalni predal čez celo širino lahko sprejme 41 funtov zmrznjene hrane
- Velik porcelanasti hladilnik za sadje in zelenjavo
- Trajna notranja porcelanasta politura
- Quickkub predalčki za ledene kocke
- Širami prostori na vratih
- Znani Meter - Miser mehanizem s 5-letnim varstvenim planom
- Hladilni predal za meso, ledene kocke in pijače
- Zgrajen od Frigidaire in General Motors

Nova Frigidaire ledenica odgovarjajoča vašim potrebam je cenjena od \$188.85

POSLUŽITE SE NAŠEGA "LAY-A-WAY" PLANA PRI NAKUPU POHIŠTVA ALI DRUGIH POTREBŠČIN ZA VAŠ DOM!

KRASNA NOVA 2 OVEN FRIGIDAIRE

ELEKTRIČNA PEČ
po ceni veliko vrsti peči z eno pečico

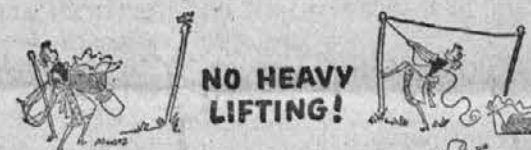
Master Model RS-28—SAMO

\$299.95

in vidite kaj dobite!

- Two full-size Ovens
- Cook-Master Oven Clock Control
- High-Speed Broilers, waist-high
- Full-width Storage Drawer
- Simpli-Matic Oven Control
- Two Oven Signal-Lights
- Lifetime Porcelain Cabinet, Oven
- One-piece, all-steel chassis
- Radiantube 5-Speed Cooking Units

Vprašajte nas o vse-novih 1953 Frigidaire peči

NO HEAVY LIFTING!

NO ROPES NO PINS!

NO WEATHER WORRIES!

Pridite in oglejte si popolnoma nov FRIGIDAIRE Filtra-matic SUŠILNIK

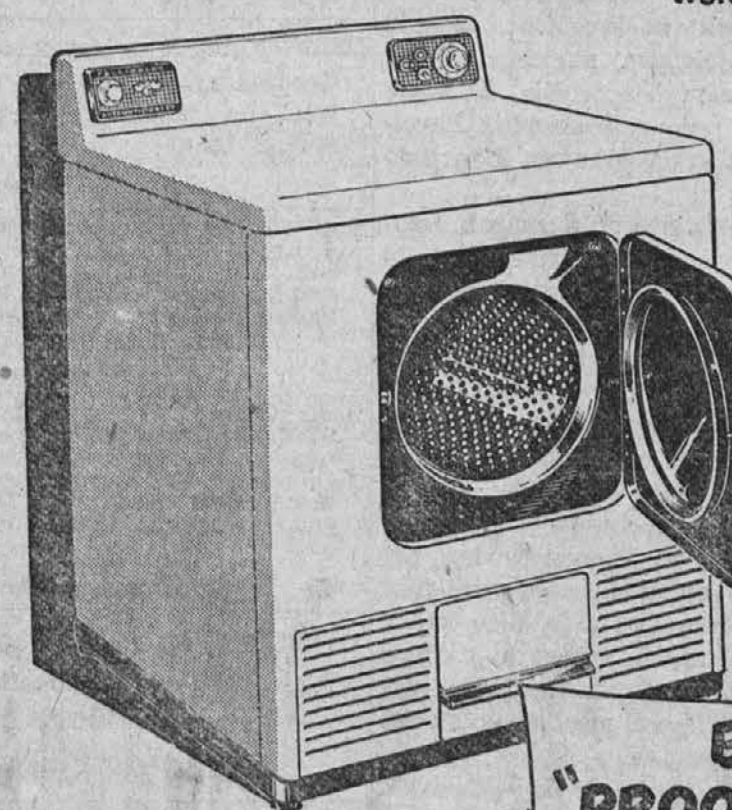
WON'T THROW OFF STEAMY HEAT - OR STICKY LINT!

Nove vrste električni sušilniki Posušijo perilo avtomatično —perfektno—vsaki dan v letu! Je edini, ki ima vdelan FILTRATOR, ter ne rabi nobenega moneterskega dela ali zunanjo odprtino za izhlapevanje! Pridite danes in si ga oglejte!

The ONLY DRYER with Cabinet and Drum finished in LIFETIME PORCELAIN!

Protects against moisture, rust, stains and scratches. Easy on clothes. Stays new looking for years!

FRIGIDAIRE'S Filtra-Matic DRYER and FRIGIDAIRE AUTOMATIC WASHER. Plan to own them!

Samo \$259.75
Novi lahki obroki

BUY ON "PROOF-OF-VALUE" and you'll buy FRIGIDAIRE!

BRODNICK BROS.

APPLIANCES AND FURNITURE STORE

16013-15 Waterloo Rd.

IV 1-6072 -- IV 1-6073

Odpri v ponedeljek, četrtek in petek od 9. do 9.
V torek in soboto od 9. do 6. — Zapri celi dan v sredo.